

MEMBINA KESEJAHTERAAN MALAYSIA

7.1 Perpaduan dan integrasi Nasional

Maksud Perpaduan dan Integrasi Nasional

Perpaduan Kaum	<ul style="list-style-type: none">• Keadaan rakyat daripada pelbagai etnik, agama dan wilayah hidup dengan aman dalam masyarakat yang bersatu.• Mereka memberikan komitmen yang penuh kepada identiti kebangsaan berlandaskan Perlembagaan Persekutuan dan Rukun Negara.
Integrasi Nasional	<ul style="list-style-type: none">• Satu proses dinamik yang merapatkan hubungan masyarakat antara negeri dengan wilayah bagi membentuk satu bangsa.• Mereka mempunyai identiti sendiri berteraskan Perlembagaan Persekutuan dan Rukun Negara.

Latar Belakang Hubungan Kaum

Memperkasakan Perpaduan dan Integrasi Nasional

Politik	<ul style="list-style-type: none">● Menubuhkan Jabatan Perpaduan Negara yang terletak di bawah bidang kuasa MAGERAN.<ul style="list-style-type: none">○ Jabatan ini berperanan mendorong 1 ideologi untuk negara yang dikenali sebagai Rukun Negara.● Mewartakan pembentukan Majlis Muhibah Negara.<ul style="list-style-type: none">○ Majlis ini bertujuan menggalakkan perkembangan perasaan muhibah antara kaum.● Menubuhkan Majlis Perundingan Negara.<ul style="list-style-type: none">○ Majlis ditubuhkan untuk mengadakan garis panduan bagi kerjasama antara kaum dan integrasi nasional antara negeri dengan wilayah.○ Bertujuan memupuk identiti kebangsaan dalam kalangan rakyat.● Membentuk gabungan parti politik pelbagai kaum untuk mewujudkan keharmonian dan kestabilan politik.● Menyelaraskan perkhidmatan awam antara semua negeri.<ul style="list-style-type: none">○ Mewujudkan integrasi antara negeri.
Ekonomi	<ul style="list-style-type: none">● Meneruskan Rancangan Pembangunan Lima Tahun Malaysia yang memberikan tumpuan kepada pertumbuhan ekonomi semua kaum.● Memperkenalkan beberapa dasar pembangunan ekonomi seperti Dasar Ekonomi Baru (DEB) dan Dasar Pembangunan Nasional (DPN)● Memberikan tumpuan kepada pembangunan masyarakat luar bandar dan wilayah. Pembangunan dilakukan melalui rancangan pembangunan tanah yang mampu menambah pendapatan rakyat dan membasmi kemiskinan.● Memajukan bidang perindustrian dan perdagangan dengan memperkenalkan Zon Perindustrian Bebas seperti di Bayan Lepas, Pasir Gudang dan Pelabuhan Klang● Penghijrahan penduduk luar bandar ke bandar berlaku disebabkan peluang pekerjaan yang terbuka luas kepada semua kaum. Ini mempercepatkan proses integrasi.● Pembangunan ekonomi wilayah termasuk Sarawak dan Sabah. Pembangunan ekonomi wilayah membuka peluang kepada semua kaum bersaing dalam ekonomi secara adil.

Sosial	<ul style="list-style-type: none"> Menambah baik Dasar Pendidikan Kebangsaan yang sedia ada melalui Akta Pendidikan 1996 bertujuan mengukuhkan perpaduan kaum dan integrasi nasional. Mengukuhkan sistem pendidikan melalui pelaksanaan dasar pendidikan seperti Laporan Rahman Talib, Laporan Jawatankuasa Kabinet dan Falsafah Pendidikan Kebangsaan. Memperkasakan BM sebagai bahasa kebangsaan melalui pengenalan Akta Bahasa Kebangsaan. <ul style="list-style-type: none"> Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM): Pusat ilmu Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP): Menyebar luas penggunaan bahasa kebangsaan. Menggalakkan pengamalan 1 kebudayaan kebangsaan yang dapat membentuk identiti bangsa Malaysia yang bersatu padu. Menggalakkan pelibatan dalam sukan sebagai medium. Memperkenalkan Rukun Negara sebagai tunjang kesetiaan rakyat berbilang kaum terhadap bangsa dan negara.
--------	--

💡 Informasi

Perkhidmatan Feri Malaysia yang dikenali juga sebagai Cruise Muhibah telah diperkenalkan pada 31 Ogos 1986 bertujuan mengintegrasikan penduduk di Semenanjung Malaysia dengan Sarawak dan Sabah.

Perkhidmatan Feri Malaysia ditamatkan pada tahun 1989 disebabkan kebakaran ruang enjin dan kos penyenggraan yang tinggi.

Kerjasama politik parti pelbagai kaum sudah bermula sebelum merdeka. Pada bulan Oktober 1954, Parti Perikatan ditubuhkan untuk menyertai pilihan raya tahun 1955 dan menuntut kemerdekaan. Pada 1 Januari 1973 pula, Barisan Nasional ditubuhkan sebagai pengganti kepada Parti Perikatan.

7.2 Dasar Pendidikan Kebangsaan

Latar Belakang Dasar Pendidikan Kebangsaan

- Dibentuk untuk memupuk perpaduan kaum.
- Dilaksanakan melalui Penyata Jawatankuasa Pelajaran 1956 atau dikenali sebagai Penyata Razak 1956 dan dimaktubkan dalam Ordian Pelajaran 1957.
- Dasar ini disemak semula pada tahun 1960 untuk menghasilkan Laporan Rahman Talib dan Laporan Jawatankuasa Kabinet 1979.

Laporan Rahman Talib

- Pengerusi: Abdul Rahman Talib
- Untuk menyemak semula dan mengukuhkan Penyata Jawatankuasa Pelajaran 1956.
- Menjadikan BM sebagai bahasa pengantar pada semua peringkat pendidikan. Penggunaan bahasa yang seragam dapat mewujudkan perpaduan.
- Mengadakan kurikulum yang sama dan berorientasikan negara kita bagi semua jenis sekolah. Kurikulum yang berorientasikan negara mewujudkan perasaan cinta akan negara.
- Laporan ini mencadangkan beberapa cadangan tambahan kepada Penyata Jawatankuasa Pelajaran 1956.
- Bertujuan untuk memperkuuh semangat kekitaan dan kebersamaan dalam kalangan murid pelbagai kaum.
- Penekanan kepada mata pelajaran Sejarah untuk menanam perasaan cinta dan kesetiaan terhadap negara.
- Mewajibkan mata pelajaran Tatarakyat untuk membentuk sikap bertoleransi, bekerjasama dan persefahaman antara kaum.

Laporan Jawatankuasa Kabinet

- Ditubuhkan pada bulan September 1974.
- Fungsi: Mengkaji semula pelaksanaan sistem pelajaran kebangsaan.
- Diiumumkan oleh Menteri Pelajaran pada tahun 1979.
- Antara kandungan Laporan ini:
 - BM sebagai bahasa perpaduan dijadikan sebagai mata pelajaran wajib dalam peperiksaan awam.
 - Penegasan kepada pendidikan kerohanian melalui mata pelajaran Pendidikan Islam dan Pendidikan Moral.
 - Penekanan terhadap aktiviti kurikulum yang melibatkan semua kaum seperti unit beruniform, sukan dan permainan serta persatuan.
- Menghasilkan Kurikulum Baru Sekolah Rendah (KBSR) yang diperkenalkan pada tahun 1982.
- Kurikulum Baru Sekolah Menengah (KBSM) dan Falsafah Pendidikan Negara pula digubal pada tahun 1988.

Falsafah Pendidikan Kebangsaan

Falsafah Pendidikan Negara (FPN)

- Digubal pada tahun 1988.
- Untuk memperteguh hala tuju dan matlamat pendidikan negara ke arah perpaduan.

FPN ditukar kepada Falsafah Pendidikan Kebangsaan pada 1996.

- Menekankan pendidikan yang menyeluruh dan bersepadu dari segi jasmani, emosi, rohani dan intelek.

Akta Pendidikan 1996

- Kedudukan bahasa kebangsaan diperkuuh dengan memperuntukannya sebagai bahasa pengantar utama dalam sistem pendidikan kebangsaan.
- Menjadi bahasa tersebut sebagai mata pelajaran yang wajib diajarkan di semua sekolah dan institusi pendidikan.
- Institusi pendidikan swasta dikehendaki mengadakan pengajaran bahasa kebangsaan.

- Pengajian Moral dan Pendidikan Islam atau Moral untuk memupuk semangat cinta akan negara serta nilai murni.

Informasi

Aminuddin Baki merupakan Ketua Penasihat Pendidikan Malaysia (kini dikenali sebagai Ketua Pengarah Pendidikan) yang paling muda, iaitu ketika berusia 36 tahun. Beliau memainkan peranan menyusun Dasar Pelajaran Kebangsaan melalui Penyata Jawatankuasa Pelajaran 1956 pada tahun 1956 dan Laporan Rahman Talib pada tahun 1960.

7.3 Bahasa Melayu sebagai Bahasa Ilmu dan Bahasa Perpaduan

Akta Bahasa Kebangsaan

- Kedudukan BM dimartabatkan melalui penggubalan undang-undang yang dikenali sebagai Akta Bahasa Kebangsaan.
- Diperkenalkan pada 1967.
- Dikenali juga sebagai Akta 32.
- Digubal di bawah Perkara 152 Perlembagaan Persekutuan Malaysia.
- Mula dikuatkuasakan pada 1 Julai 1971.

Bahasa Rasmi Pentadbiran

- BM sebagai bahasa rasmi menjadi antara unsur penggerak jentera pentadbiran negara.
- BM sebagai alat komunikasi rasmi dalam pelbagai urusan di kementerian dan jabatan kerajaan.
- BM digunakan sepenuhnya dalam urusan mahkamah pada tahun 1990.

Memperkasakan Bahasa Melayu dalam Sistem Pendidikan

- Sekolah menengah kebangsaan menggunakan BM sebagai bahasa pengantar.
- Bilangan guru terlatih BM ditambah di sekolah menengah kebangsaan dan guru khas untuk sekolah jenis kebangsaan.

<p>Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM) sebagai Pusat Keilmuan BM</p> <p>Logo ATMA</p>	<ul style="list-style-type: none">• Penubuhan adalah untuk memartabatkan BM sebagai bahasa ilmu.• Ditubuhkan pada 18 Mei 1970.• Muncul sebagai pusat pengajian tinggi awam pertama yang berjaya memperkenalkan pengajian pelbagai jurusan dan bidang kursus dalam BM.• Penubuhan Institut Bahasa, Kesusastraan dan Kebudayaan Melayu (IBKKM) menjadikan UKM sebagai pusat penyelidikan dan rujukan dalam bahasa, kesusastraan dan kebudayaan tamadun Melayu.• Institut ini bertukar nama kepada Institut Alam dan Tamadun Melayu (ATMA) pada 1992<ul style="list-style-type: none">◦ Menjadi tumpuan para penyelidik, sasterawan, karyawan dan budayawan dan pada pelbagai kaum dan dalam dan luar negara• Tokoh: Muhammad Haji Salleh dan Siti Zainon Ismail.
<p>Peranan Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP)</p> <p>Dewan Bahasa dan Pustaka</p>	<ul style="list-style-type: none">• Penubuhan: 22 Jun 1956 di Bukit Timbalan, Johor Bahru, Johor.• Hasil daripada resolusi Kongres Bahasa dan Persuratan Melayu Ketiga.• Tujuan: Memartabatkan BM sebagai bahasa rasmi dan bahasa ilmu.• Nama asal Balai Pustaka.• Pengarah pertama/ Ketua Pengarah: Ungku Abdul Aziz bin Ungku Abdul Hamid• Pembukaan pejabat di wilayah dan cawangan di Pulau Pinang, Johor, Kelantan, Sarawak dan Sabah<ul style="list-style-type: none">◦ Tujuan Mengembangkan aktiviti bahasa dan sastera sebagai medium untuk memupuk perpaduan.• Melalui penerbitan buku dan majalah, risalah, menganjurkan seminar dan bengkel serta pelbagai aktiviti bersempena dengan Minggu dan Bulan Bahasa Kebangsaan.• Slogan "Bahasa Jiwa Bangsa" dilancarkan pada 1960.

 Informasi

Bahasa ilmu: Merujuk bahasa yang mampu menjadi perantaraan bagi penyampaian ilmu pengetahuan sehingga peringkat tinggi.

Bahasa rasmi: Merujuk bahas yang digunakan dalam situasi rasmi, iaitu dalam urusan pentadbiran, sistem pendidikan, urusan perdagangan dan kehakiman.

7.4 Dasar Kebudayaan Kebangsaan

Sejarah Pembentukan	<ul style="list-style-type: none">Dasar Kebudayaan Kebangsaan digubal dan diperakui melalui Kongres Kebudayaan Kebangsaan pada tahun 1971.Dianggap sebagai lanjutan daripada Kongres Rakyat 1956, laitu Kongres Kebudayaan Melayu.Dirasmikan oleh Perdana Menteri Malaysia kedua, Tun Abdul Razak Hussein di Dewan Tunku Canselor, Universiti Malaya, KL.Dianjurkan oleh Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan.
Prinsip Utama	<p>3 Prinsip Utama:</p> <ol style="list-style-type: none">Berteraskan kebudayaan rakyat asal rantau Melayu sebagai tunjang Dasar Kebudayaan Kebangsaan.Unsur kebudayaan lain yang sesuai dan wajar diterima sebagai elemen penting.Islam menjadi unsur yang penting dalam pembentukan Dasar Kebudayaan Kebangsaan.
Matlamat Pembentukan	<p>3 Matlamat Utama:</p> <ol style="list-style-type: none">Mengukuhkan perpaduan bangsa dan negara melalui kebudayaan.Memupuk dan memelihara keperibadian kebangsaan yang terhasil daripada kebudayaan kebangsaan.Memperkaya dan mempertingkatkan kualiti kehidupan kemanusiaan dan kerohanian yang seimbang dengan pembangunan sosioekonomi.
Agensi Pelaksana	<ul style="list-style-type: none">Dilaksanakan oleh<ul style="list-style-type: none">Kementerian Pelancongan, Kesenian dan Kebudayaan (kini dikenali sebagai Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya Malaysia)Jabatan BudayaAkademi Seni BudayaWarisan Kebangsaan (ASWARA)

Citawarna Malaysia	<ul style="list-style-type: none"> • Citawarna Malaysia <ul style="list-style-type: none"> ◦ Program ini mula dianjurkan pada tahun 1999 yang merupakan promosi pelancongan. ◦ Antara program yang dijalankan ialah memperagakan kebudayaan, pakaian, tarian dan nyanyian rakyat di Malaysia. ◦ Diadakan di Dataran Merdeka pada bulan Mei setiap tahun.
Penggiat Budaya	<ul style="list-style-type: none"> • Dasar ini telah melahirkan ramai tokoh dan penggiat budaya yang tersohor. • Tokoh memberikan sumbangan yang besar terhadap proses membudayakan masyarakat dan kebudayaan bangsa. • Penting untuk menggalakkan penghasilan karya seni tempatan yang bermutu tinggi dan memartabatkan khazanah asli negara. <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <p>(Dari kiri) Azah Aziz (Mak Ungku), Tokoh Budayawan; Hamzah Dolmat, Seni Muzik Tradisional; Lim Swee Tin, Kesusasteraan.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <p>(Dari kiri) Samuel Dass, Muzik Tradisional India; Shuhailun Yussuf, Budaya dan Kesusasteraan Sabah; Mathew Ngau Jau, Muzik Tradisional (Sape) Sarawak.</p>

💡 Informasi

Kongres Kebudayaan Kebangsaan Kali Kedua diadakan di UKM pada 15 April 2017. Antara resolusi kongres tersebut termasuklah:

- Memperkasakan Kebudayaan Nasional sebagai identiti bangsa.
- Menyemarakkan BM sebagai bahasa kebangsaan.
- Memperuntukan Perlembagaan Persekutuan.
- Mengukuhkan Rukun Negara sebagai tiang seri negara bangsa.
- Pendidikan sebagai alat penyatuhan bangsa.

7.5 Sukan sebagai Alat Perpaduan

Sukan dan Perpaduan Melalui Pendidikan

- Dasar 1 Murid 1 Sukan dan Rancangan Integrasi Murid untuk Perpaduan (RIMUP)
- Menggalakkan murid pelbagai kaum melibatkan diri dalam sukan.
- Memberikan peluang kepada murid untuk menceburi bidang sukan serta dapat memupuk semangat setia kawan dan berpasukan.
- Melahirkan atlet yang berkaliber sehingga ke peringkat antarabangsa.

Majlis Sukan Universiti Malaysia (MASUM)

- Bermula pada 1974.
- Tujuan: Mengadakan pertandingan sukan dalam kalangan penuntut dan staf universiti tempatan bagi memupuk perpaduan dan integrasi nasional.
- Menjadi medan untuk atlet menunjukkan kebolehan dalam sukan.
- Penganjuran secara bergilir-gilir dapat menggalakkan integrasi antara negeri.

Sukan Malaysia (SUKMA)

- Diadakan secara dwitahunan.
- Pada peringkat kebangsaan.
- Disertai oleh 13 buah negeri dan Wilayah Persekutuan.
- Tujuan: Mengeratkan hubungan kaum serta integrasi antara negeri.
- SUKMA pertama diadakan di KL (19/4/1986 - 26/4/1986), disertai oleh 3849 atlet dari 13 buah negeri.

Penganjuran Sukan

- Menganjurkan pelbagai jenis sukan pada peringkat serantau dan antarabangsa.
- Contoh: Hoki Piala Dunia, Sukan Komanwel, Piala Thomas, South East Asia Games/ Sukan SEA, Sukan Permotoran Formula 1 dan sukan berbasikal Le Tour de Langkawi.

Kejayaan Malaysia Kebanggaan Bersama

- Pasukan negara dalam pertandingan sukan antarabangsa seperti Sukan Olimpik, Sukan Komanwel, Sukan Asia, Sukan SEA dan Pestabola Merdeka.
- Pemain dan jurulatih bekerjasama tanpa mengira kaum.
- Sukan paralimpik seperti Kejohanan Olahraga Paralimpik Dunia.

(Dari kiri) Pasukan hoki kebangsaan dalam pertandingan Hoki Piala Dunia 1975 diperkenalkan kepada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong V, Sultan Abdul Halim Mu'adzam Shah ibni Almarhum; Pasukan bola sepak kebangsaan berjaya melayakkan diri ke Sukan Olimpik Moscow pada tahun 1980 selepas mengalahkan Korea Selatan 2-1; Pasukan badminton Malaysia menjualar Piala Thomas (1967).

Laungan “Malaysia Boleh”

- Slogan ini menunjukkan patriotisme rakyat Malaysia tanpa mengira kaum, agama dan budaya ketika menyokong pasukan Malaysia yang bertanding.
- Slogan ini asalnya untuk kempen Malaysia menjadi tuan rumah kejohanan Piala Thomas dan Uber pada tahun 1992 dan penyertaan Malaysia di Kejohanan Olimpik yang diadakan di Sepanyol serta kejohanan Sukan SEA di Singapura 1993.

Pasukan badminton Malaysia yang menjuarai Piala Thomas pada tahun 1992.

Peranan Organisasi dalam Perkembangan Sukan dan Memupuk Perpaduan Kaum

Organisasi

- Kementerian Belia dan Sukan
- Majlis Sukan Negara
- Majlis Olimpik Malaysia
- Persatuan sukan peringkat kebangsaan dan negeri

Ahli

- Pegawai pengurusan
- Pakar perubatan sukan
- Pegawai teknikal
- Panel kejurulatihan

Kepimpinan Berwibawa

- Ketokohan pemimpin persatuan sukan, jurulatih, para atlet and pegawai sukan.
- Penglibatan kerabat diraja dan ahli politik sebagai penaung atau presiden persatuan sukan.
- Bekas atlet menjadi pengurus atau jurulatih pasukan.

(Dari kiri) **Sultan Haji Ahmad Shah**, Presiden Persatuan Bola Sepak Malaysia; **Sultan Azlan Muhibbuddin Shah**, Presiden Konfederasi Hoki Malaysia; **Tunku Tan Sri Imran Tuanku Ja'afar**, Presiden Majlis Olimpik Malaysia.

(Dari kiri) **Dato' Sieh Kok Chl**, Setiausaha Agung Majlis Olimpik Malaysia; **Tan Sri Darshan Singh Gill**, Presiden Persekutuan Kebangsaan Berbasikal Malaysia; **Dato' Peter Velappan**, Setiausaha Agung Konfederasi Bola Sepak Asia Malaysia.

7.6 Rukun Negara sebagai Tonggak Kesejahteraan Negara

Sejarah Pembentukan

- Rukun Negara dibentuk selepas peristiwa 13 Mei 1969.
- Hasil daripada perbincangan dan pemikiran Majlis Perundingan Negara (MAPEN) yang dibentuk oleh MAGERAN pada 29 Januari 1970.
- Diisytiharkan secara rasmi oleh Yang di-Pertuan Agong IV pada 31 Ogos 1970 bersempena dengan ulang tahun kemerdekaan yang ke-13.
- Tahun 2020, genaplah 50 tahun Rukun Negara dicipta.

KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA

Logo Rasmi Sambutan JUBLI EMAS RUKUN NEGARA

LIMA
JALUR

SIMBOLIK 5
PRINSIP RUKUN
NEGARA YANG
PERLU DIPATUHI

ANGKA
50

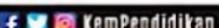
SEMPENA SAMBUTAN
ULANG TAHUN RUKUN
NEGARA DAN BIRU
MELAMBANGKAN
AMALAN PERPADUAN
DALAM KESOPANAN
DAN KESUSILAAN

BULAN DAN
BINTANG

MELAMBANGKAN
PRINSIP KEPERCAYAAN
KEPADATUHAN

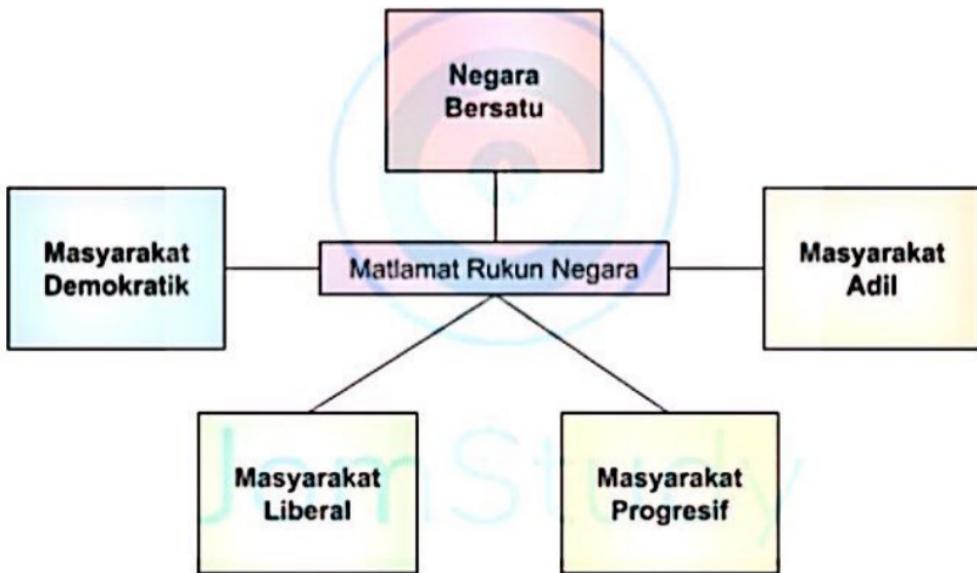
TENGKOLOK

BERKERAWANG BULAN
DAN BINTANG SIMBOLIK
PRINSIP KESETIAAN
KEPADARAJA DAN NEGARA.
IA JUGA MELAMBANGKAN
PRINSIP KELUHURAN
PERLEMBAGAAN DAN
KEDAULATAN UNDANG-UNDANG

Logo bersempena dengan sambutan 50 tahun Rukun Negara diperkenalkan. Warna biru melambangkan amalan perpaduan dalam kesopanan dan kesusilaan.

★ Matlamat ke Arah Kesejahteraan

*Untuk huraihan yang lanjut, sila merujuk kepada
Buku Teks Sejarah Tingkatan 5 (KSSM).

Prinsip Rukun Negara

Kepercayaan kepada Tuhan	<ul style="list-style-type: none">Agama menjadi panduan hidup untuk membentuk keperibadian yang baik dan landasan dalam membina keharmonian kaum.Islam ialah agama rasmi Persekutuan.Agama dan kepercayaan lain boleh diamalkan dengan aman dan tenteram.
Kesetiaan kepada Raja dan Negara	<ul style="list-style-type: none">Negara mengamalkan sistem pemerintahan Raja Berperlembagaan.Raja: simbol penyatuan dan perpaduan rakyat berbilang kaum.Melahirkan rakyat yang menghormati simbol kedaulatan negara, mematuhi undang-undang, berusaha untuk meningkatkan imej negara dan berani mempertahankan kedaulatan negara.
Keluhuran Perlembagaan	<ul style="list-style-type: none">Ketertinggian dan keagungan perlembagaan atau undang-undang.Perlembagaan berfungsi memberikan perlindungan dan hak kepada setiap anggota masyarakat dalam negara.Menekan rakyat menerima, mematuhi dan mempertahankan kemuliaan perlembagaan.
Kedaulatan Undang-undang	<ul style="list-style-type: none">Menuntut setiap rakyat menghormati undang-undang, tidak melakukan kesalahan di sisi undang-undang dan berusaha untuk menyokong penguatkuasaannya.
Kesopanan dan Kesusilaan	<ul style="list-style-type: none">Memastikan bahawa setiap rakyat perlu sentiasa bersopan santun, hormat-menghormati dan berakhlak mulia.

Ideologi: Fahaman atau ajaran yang digunakan atau dicita-citakan untuk dasar pemerintahan dan tujuan lain.

Majlis Perundingan Negara dianggotai oleh wakil daripada:

- MAGERAN
- Kerajaan Negeri
- Parti politik
- Wakil Sarawak dan Sabah
- Kumpulan agama
- Badan profesional
- Perkhidmatan awam
- Kesatuan sekerja dan persatuan majikan
- Akhbar
- Guru-guru
- Kumpulan minoriti

TAMAT BAB 7